

VILÁGÖRÖKSÉG A FÖLD ALATT AGGTELEK ÉS VIDÉKE

Hazánk egyetlen, Természeti Világörökség-címet elnyert területe, ahol akár föld felett, akár föld alatt töltjük az időt, számtalan élményben lehet részünk. Fent a napsütötte, karrbarázdás rétek és dolinákkal lyuggatott karsztfennsíkok, lent pedig a Föld gyomrában kanyargó folyómedrek csábítanak...

Méltán lehetünk büszkéek rá, hogy az UNESCO Világörökség-listáján szereplő csupán néhány barlang között ott szerepel az Aggteleki és Szlovák Karszt föld alatti világa is. Kicsit meglepő is lehet, hogy olyan nagy klasszisek, mint a szlovéniai Škocjan-barlang, vagy a világ leghosszabbjaként számon tartott, Kentuckyben található Mamut-barlang társaságában vajon mit keres egy ilyen aprócska karszterület? A neves listára való felkerülés egyik oka tulajdonképpen pont ebben is keresendő: a viszonylag kis területen található nagyszámú barlang többféle barlangkeletkezési típust, és ezeknek is különféle fejlődéstörténeti állomásait képviseli. Ez az a körülmény, ami a területet a mérsékelt övi középhegységi karsztosodás egyik legkiemelkedőbb és legkomplexxebb képviselőjévé teszi.

A barlangok sokfélesége leírhatatlan. A Baradla-

barlang óriási méretű, elágazó folyosóival, többszintes járataival és karsztperemi víznyelőin befolyó vizeivel a klasszikus karsztosodás iskolapéldája. Cseppkőgazdagsága és monumentalitása kiemelkedő, a több évszázados emberi használat pedig misztikusá teszi az ódon falakat. A befolyó hideg vizek által kialakított, igen erősen kanyargó járatok tipikus példája az év nagy részében aktívan vizet vezető Béke-barlang, melynek vizét több mint 400 édesvízi mészkőgát duzzasztja vissza, sok apró kis tavacskát kialakítva a patakmederben. A terület második legbövizűbb forrása, a Tohonya mögött húzódó Kossuth-barlang aktív forrásbarlangja, melyben az évtizedek óta folyó bújáratutatóknak köszönhetően jelentős mélységben ismertek a karsztvízszint alatti zóna járatai is. A hegység kiemelkedésével magasabb térszínekre kerülő barlangok már csak időszakosan vezetnek vizet,

ÉDESVÍZI MÉSZKŐGÁT
A Baradla eldugottabb részein még ma is szinte érintetlen képződményeket találunk

FOTÓ: EGRİ CSABA

BÚJÓCSKA
A Baradla egyik legszebb része a Retek-ág, ahol emberléptékű közelségbe kerülnek a képződmények

FOTÓ: EGRİ CSABA